

Letnik 1914.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXLIV. — Izdan in razposlan 27. dne septembra 1914.

Vsebina: (Št. 253—257.) 253. Razglas o dopustilu mreže z električno silo obratovanih prog malih železnic z ozkim tirom v Karlovih Varih in okolici. — 254. Ukaz o sklepanju načelstev rudniških bratovskih skladnic, dokler trajajo z vojnim stanjem povzročene izredne razmere. — 255. Ukaz, s katerim se izpreminjajo nekatera določila ministrstvenega ukaza z dne 2. januarja 1907. l. o postavljanju odborov službujočih farmaceutov. — 256. Ukaz, s katerim se izpreminja § 38 ministrstvenega ukaza z dne 5. marca 1912. l. o porabljanju pomožnih moči v obratovanju lekarnic. — 257. Ukaz, s katerim se zaradi vojnih zapletkov ukrepajo izjemna določila na polju obrane znank.

253.

Razglas ministrstva za železnice z dne 16. septembra 1914. l.

o dopustilu mreže z električno silo obratovanih prog malih železnic z ozkim tirom v Karlovih Varih in okolici.

C. kr. ministrstvo za železnice je na podstavi in po določilih zakona o železnicah nižjega reda z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) v porazumu z udeleženi ministri po pogojih in načinih, bliže ustanovljenih v naslednjem, mestni občini Karlovi Vari podelilo dopustilo za gradnjo in obrat mreže z električno silo obratovanih prog malih železnic z ozkim tirom v Karlovih Varih in okolici, in sicer:

1. od trga pred postajo Karlovi Vari izklj. priv. Buštěhradske železnice v Fischernu po Fischernski Lastenstraße in Hauptstraße k mostu cesarja Franca Jožefa, od tod k trgu cesarja Franca Jožefa, po cesti cesarja Franca Jožefa, po Untere Kaiser-, Kreuz- in Sprudelstraße, čez Dr. Becherplatz, Theaterplatz in Neue Wiese, po Marienbaderstraße, čez Karlov most, po Posthofstraße do Kaiserparka;

2. od ceste cesarja Franca Jožefa po kolodvorski cesti do osrednjega kolodvora v Karlovih Varih z dvema zveznima progama čez trg cesarja Jožefa k progi, imenovani pod 1, in

3. od mosta cesarja Franca čez obrežje cesarice Elizabete in po Mattonijevi cesti do obratnega kolodvora, ki se zgradi poleg mestne klavnice.

§ 1.

Za dopuščene železniške proge uživa koncesijonarka finančne ugodnosti, omenjene v členih VI do XII in XXXII, odstavek 3, zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149).

§ 2.

Koncesijonarka je dolžna dokončati gradnjo skraja oznamenjenih železniških prog najdalje v treh letih, računa od današnjega dne, in do delane železniške proge izročiti javnemu prometu ter po njih vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala gorenjega roka za gradnjo, mora koncesijonarka na zahtevanje c. kr. državne uprave dati zagotovilo, položivši primerno varščino

v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščene železniške proge, se podeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se podeli koncesijonarki tudi gledé tistih dovlačnic, ki se morda zgradé in o katerih bi c. kr. državna uprava spoznala, da je njih naprava v javnem interesu.

§ 4.

Kolikor bi se za napravo dopuščenih železniških prog rabile javne ceste, ki niso v upravi mestne občine, mora koncesijonarka dobiti privoljenje tistih, ki so dolžni vzdrževati te ceste, in tistih oblastev ali organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico dajati privolilo za rabo ceste.

§ 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščenih železniških prog ravnanje po vsebini te dopustilnice in po tehniških dopustilnih pogojih, ki jih je postavilo c. kr. ministrstvo za železnice, ter po obstoječih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854, l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), kolikor se po določilih v oddelku B zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) uporabljajo na male železnice, potem po zakonih in ukazih, ki se morebiti dadó v bodoče, naposled pa še po tem, kar ukažejo c. kr. ministrstvo za železnice in sicer poklicana oblastva.

§ 6.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrenja c. kr. državne uprave.

Pri tem veljaj za načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železniških prog, všteti nabavo vozil in dotacijo glavnične reserve, in se izkažejo pravilno, prištevši interkalarni obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po porabi odobrene napravne glavnice treba še drugih novih staveb ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne uredbe, se smejo dotični stroški prišteti napravni glavnici, če je privolila c. kr. državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih uredb in se stroški pravilno izkažejo.

Vso napravno glavnico je v času, dokler bode trajalo dopustilo, odplačati po razdolžnem načrtu, ki ga odobri c. kr. državna uprava.

§ 7.

Koncesijonarka je dolžna, po železniških progah, dajati vožnjo zastoj podčastnikom in ordonancam, ki so vsakčas v službi.

O natančnejših načinih, kako naj se to godi, se je dogovoriti s pristojnimi vojaškimi oblastvi.

Koncesijonarka je dolžna, oddajaje službe ozirati se v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne mornarice in deželne brambe.

§ 8.

Državni uradniki, nameščenci in služabniki, ki po naročilu oblastev, nadzirajočih upravo in obrat železnic, ali pa v obrambo koristi države rabijo železniške proge vsled dopustila ali iz dohodarstvenih ozirov in se izkažejo, z uradnimi izkaznicami, ki jih v njih poverilo izdaje c. kr. ministrstvo za železnice, se morajo prevažati s popotno prtljago vred brezplačno.

§ 9.

Koncesijonarka je dolžna pošto ter uslužbenice c. kr. poštne in telegrafske uprave prevažati z vsemi v voznem načrtu navedenimi vlaki.

Za to opravo ter za druge oprave v namene poštnega zavoda sme koncesijonarka zahtevati primerno odplačilo, ki se določi z dogovorom.

Dopisi, ki se gledé uprave prog male železnice pišejo med ravnateljstvom ali predstojništvom malega železniškega podjetja in med podrejenimi mu organi ali pa med temi samimi, se smejo prevažati po uslužbencih železniškega zavoda.

§ 10.

Koncesijonarka je dolžna poskrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti, ki

se porablja v železniški službi, in za oskrbo njih svojcev in v ta namen pristopiti k pokojninski blagajnici zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železniško podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude in z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesijonarko kakor pri blagajnici imenovane zveze.

To oskrbo je izvršiti tako, da mora koncesijonarka zglasti stalne uslužbenke z dnem, katerega se stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kakor vozniki, sprevodniki, čuvaji ali postajski služabniki, ob primerni uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta, pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic oziroma pri svoji pokojninski blagajnici.

Ustav pokojninske blagajnice, ki se eventualno ustanovi, ter vsaka njegova izprememba potrebuje odobrenja c. kr. državne uprave.

§ 11.

Koncesijonarka je dolžna, na zahtevanje c. kr. ministrstva za železnice podati pravočasno statistične izkaze, potrebne za sestavo letne železniške statistike.

§ 12.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9 lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računa se od današnjega dne, in mine po preteku tega roka.

C. kr. državna uprava sme s pogoji, navedenimi v § 16, izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roka izgubilo moč.

§ 13.

Koncesijonarka nima pravice, razen ako bi to izrečno dovolila c. kr. državna uprava, obrat dopuščenih železniških prog prepustiti tretjim osebam za svoj ali tuj račun ali sama voditi obrat na tuj račun.

§ 14.

C. kr. državni upravi bo dano na voljo dovoljenje za obratovanje dopuščenih železniških prog za račun koga drugega nego koncesijonarke navezati na pogoj, da se primerno zniža 25letni rok v § 1 omenjenih členov X in XXXII, odstavek 3, zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) in v § 12, al. 1, določena 90letna do-

pustilna doba, in si odkupno in pripadno pravico pridržati po pogojih, ki se potem določijo natančneje.

§ 15.

C. kr. državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železniških prog ter obratna uredba po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

§ 16.

C. kr. državni upravi se pridržuje pravica, da se sme, ako bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat prelomile ali opustile v dopustilu, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Zlasti se sme izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom dopustilne dobe izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti v § 2 ustanovljene o začetku in dojitvi gradnje, potem o začetku obrata, če bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

Forster s. r.

254.

Ukaz ministra za javna dela z dne 19. septembra 1914. l.

o sklepanju načelstev rudniških bratovskih skladnic, dokler trajajo z vojnim stanjem povzročene izredne razmere.

Na podstavi § 2 cesarskega ukaza z dne 6. septembra 1914. l. (drž. zak. št. 238) se ukazuje tako:

§ 1.

Za veljavnost sklepa načelstva rudniške bratovske skladnice v zmislu § 1 cesarskega ukaza z dne 6. septembra 1914. l. (drž. zak. št. 238) je treba, da je načelstvo po pravilih sklicano in da je sklepčno, potem da pritrdita najmanj dve tretjini navzočih udov načelstva in da ga odobri pristojno rudarsko glavarstvo.

§ 2.

Namesto udov načelstva, ki so odrinili v vojaško službo, je kooptirati — ako v pravilih bratovske skladnice ni omenjena možnost jih takoj nadomestiti z drugimi udi — nadomestnike po skupini tistih udov načelstva, kateri pripada ud, ki je odrinil v vojaško službo. Ako se kooptacija ne doseže v dobi, ki jo je določilo nadzorno oblastvo prve stopnje, lahko to oblastvo imenuje nadomestnike. Poslovanje udov načelstva, ki so se poklicali s kooptacijo ali z imenovanjem rudniškega oblastva, neha, ako se je ud načelstva, ki je bil odrinil v vojaško službo, zopet vrnil v svojo službo ali se je po pravilih nadomestil po dotični skupini, kateri pripada, z dopolnilno volitvijo na obnem zboru ali z imenovanjem po posestnikih rudnika.

§ 3.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Trnka s. r.

255.

Ukaz ministra za notranje stvari z dne 23. septembra 1914. l.,

s katerim se izpreminjajo nekatera določila ministrstvenega ukaza z dne 2. januarja 1907. l. (drž. zak. št. 6) o postavljanju odborov službojočih farmacevtov.

Na podstavi § 63 zakona z dne 18. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 5 iz l. 1907.) o uredbi lekarništva se ukazuje tako:

Člen I.

§ 3 ministrstvenega ukaza z dne 2. januarja 1907. l. (drž. zak. št. 6) naj se glasi:

„Pravico voliti odbornike in nadomestnike za določeno gremijalno področje ima po določilih tega ukaza vsak v gremijalnem področju v farmacevtski službi javne ali zavodne lekarnice delujoči magister farmacije, ki uživa vse državlanske pravice in ni po določilih gremijalnega reda ud gremija s pravico glasovanja.

Volilna upravičenost se ustanovi z vpisom v imenik volilcev (§ 5, tretji odstavek).

Za odbornika in nadomestnika more biti voljen vsak volilni upravičenec, ki je avstrijski državljan“.

Člen II.

§ 17 ministrstvenega ukaza z dne 2. januarja 1907. l. (drž. zak. št. 6) naj se glasi:

„Načelnik, namestnik in odborniki opravljajo svoje posle brezplačno; vendar gre vsem povračilo izdatkov v gotovini, ki jim nastanejo iz oskrbovanja njihovih dolžnosti v odboru. Za zalaganje teh stroškov ter sicer s poslovodstvom odbora združenih stroškov se lahko pobirajo prispevki od magistror farmacije, ki delujejo v gremijalnem področju in niso izvzeti od aktivne volilne pravice (§ 3, prvi odstavek)“.

Člen III.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Heinold s. r.

256.

Ukaz ministra za notranje stvari z dne 23. septembra 1914. l.,

s katerim se izpreminja § 38 ministrstvenega ukaza z dne 5. marca 1912. l. (drž. zak. št. 47) o porabljanju pomožnih moči v obratovanju lekarnic.

Na podstavi § 5 zakona z dne 18. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 5 iz l. 1907.) o uredbi lekarništva se ukazuje tako:

Člen I.

§ 38 ministrstvenega ukaza z dne 5. marca 1912. l. (drž. zak. št. 47) naj se glasi:

„O službenem času, prebitem v lekarnici, dobi nameščenec od lekarničarja izkaz o službovanju (vzorec F), ki ga mora potrditi gremijev predstojnik in načelnik odbora službojočih farmacevtov ter podpisati uradni zdravnik političnega okrajnega oblastva“.

Člen II.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Heinold s. r.

257.**Ukaz ministrstva za javna dela
v porazumu z ministrstvom za
trgovino in pravosodje z dne
24. septembra 1914. l.,**

s katerim se zaradi vojnih zapletkov ukrepajo
izjemna določila na polju obrane znamk.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 29. avgusta 1914. l. (drž. zak. št. 227) v vplivu vojnih dogodkov na dobe, rokove in postopanje se ukazuje tako:

§ 1.

Za obnavljanje znamk, ki jih je obnoviti v času med 26. dnem julija do vštete 31. dne decembra 1914. l., da se pravica do znamk ohrani v moči po določilu § 16 zakona o obrabi znamk z dne 6. januarja 1890. l. (drž. zak. št. 19), se dovoljuje rok do 1. dne februarja 1915. l.

§ 2.

10letna doba na podstavi § 1 obnovljene znamke se začne z dnem, katerega bi se bila morala znamka najkasneje obnoviti po določilih zakona z dne 6. januarja 1890. l. (drž. zak. št. 19).

§ 3.

Ako se je znamka, na katero se uporablja § 1, izbrisala pred potekom dovoljene dobe, ker

se ni obnovila, je smatrati, da se izbris ni izvršil, ako se je znamka v tem roku obnovila, in je izbris preklicati.

§ 4.

Ugodnost § 1 se uporablja na znamke inozemskih podjetij po dogovorih z deželo izvira, ki so v moči.

§ 5.

Začetek in tek roka za vložbo tožbe po § 4 zakona z dne 30. julija 1895. l. (drž. zak. št. 108) se zavira z odsotnostjo v vojni službi ali z vojnimi dogodki, dokler trajajo te ovire, ako to koga ovira vložiti tožbo.

§ 6.

Kolikor ta ukaz ne obsega razlikujočih se zaukazov, se uporabljajo določila ukaza vsega ministrstva z dne 15. septembra 1914. l. (drž. zak. št. 245) o izjemnih določilih za postopek in rokove v stvareh javnega prava v prid vojaškim osebam, tudi na upravne stvari v stvareh obrane znamk.

§ 7.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Hochenburger s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

